

[Kristen Amby.]

da det gjaldt Rigets Eksistens, satte det alt afgørende ind. Det var i øvrigt ogsaa gjort tidligere, da man vilde paatvinge os et økonomisk Chartre med Tyskland med Told- og Møntunionen, hvorved vor økonomiske Frihed for Fremtiden vilde være pantsat.

Naar jeg har sagt, at der var ikke dette afgørende Skel, og at selve Regeringens Dannelse, saadan som den skete, var Udtryk derfor, følger deraf med Nødvendighed, at det er ud fra denne indre Betragtning og indre Vurdering, at vi fra første Færd har vendt os mod visse Kræfter i Samlingsregeringen, naar de har forsøgt at udbyde et Skel, der ikke var i Befolkningen, og tale som om der var to Kredse i Befolkningen, hvoraf den ene holdt til paa den rigtige Side og den anden paa den gale.

Det Arbejde, der umiddelbart forelaa for Regeringen, og som i det store og hele er lykkedes, blev jo angivet i Trontalen den 9. Maj. Samlende kan det vel udtrykkes derhen, at det gjaldt at genskabe vor Retsorden, og det gjaldt tillige ved nødvendig Udrensning at faa bortskaaet det syge og det defekte. Dernæst en Genoprejsning og Genoprettelse for dem, der var blevet Ofre i Krigens og Besættelsens Aar. Dernæst Orden i og Sanering af vor Økonomi og endelig en Restituering af vort Forhold til andre Lande.

Paa forbløffende kort Tid lykkedes det igen at faa vor sædvanlige Ordensmagt bragt til Veje. Det kan endnu gribe en i Hjertet, naar man ser vore gode og dygtige Politfolk paa Gaderne og tænker paa, hvor kort det er siden, de var i Koncentrationslejrene.

Med Hensyn til Udrensningen har der særlig i den senere Tid lydt mange kritiske Røster over for den Straffelovgivning, Regering og Rigsdag har gennemført. Der er noget betegnende i, at Kritikken først nu sætter ind. I den Udstrækning, hvori den er berettiget, havde det været til større Hjælp for Regering og Rigsdag, om den var fremkommet i de Dage — og det var jo adskillige Dage —, da Straffelovene var til Behandling i begge Rigsdagens Ting. Dengang fremkom der ogsaa Kritik, men den var af en anden Art, nemlig væsentlig Kritik over for Rigsdagen, fordi den ikke hurtigt nok og ikke med tilstrækkelig Strenghed vilde gennemføre disse Love. Jeg vil paa ingen Maade nægte, at der kan have været Fejl og endnu kan være Fejl at rette i disse Straffelove, for alt menneskeligt er naturligvis behæftet med Fejl. Naar man har kunnet opleve noget saadant som dette,

som jeg i øvrigt har gjort den højtærede Justitsminister opmærksom paa, at en Arbejdsmand oppe i Vendsyssel, der var arbejdsløs, paa et eller andet Tidspunkt i Begyndelsen af 1940 fik en Slags Ansættelse som Brandvagt paa Flyvepladsen, hvor han fik den ordinære Dagløn og fik en Kedeldragt paa sig, og saa løb derfra efter 14 Dages Forløb, fordi han ikke vilde være der mere, men blev sat fast af Tyskerne som Desertør og straffet med 5 Maanedes, og i øvrigt ikke havde haft andet med dem at gøre — naar man har kunnet opleve, at en saadan Mand nu er tiltalt for „Wehrmachtsfolge“ og efter de formelle Regler kan staa til en større Straf, saa ønsker man at sige til Anklagemyndigheden ude i Landet og til den højtærede Justitsminister som dens øverste Chef: Mon Anklagemyndigheden dog ikke skulde begynde at rette sig efter de Retningslinier, som blev angivet tydeligt og klart, da Lovene blev behandlet? Den højtærede Justitsminister har ikke een Gang, men mange Gange sagt, at Forudsætningen for den strenge Strafferamme med 4 Aar som Minimum var, at man kun vilde have de grove Tilfælde med. Ingen vil vist kunne paastaa, at et Tilfælde som det nævnte er et groft Tilfælde, og det maa være en naturlig Pligt for alle Led i den judicielle Forvaltning at rette sig efter Rigsdagens og Justitsministerens udtrykkelige Angivelser.

Men over for Kritikerne nu maa man naturligvis, hvad enten de er Publicister eller Jurister, spørge, om de da ikke er enige med Regering og Rigsdag i det Hovedsynspunkt, der var afgørende for os, nemlig at der er et Skel mellem dem, der lød Landsmandsskabets Love, og dem, der svigtede deres Fædreland og gik i Fjendens Sold paa den ene eller den anden Vis. Det er ganske vist rigtigt, at den danske Regering og med den Lovgivningsmagten efter Besættelsen den 9. April paa en lang Række Omraader, væsentlig af økonomisk Natur, efter Sagens Væsen maatte gaa ind i et Samvirke — det ærede Medlem Hr. Bomholt har skildret, hvordan dette forløb; jeg kan ganske tiltræde denne Skildring —, men derfor, fordi dette Samvirke var nødvendigt, ophørte Tyskerne, de Tyskere, der havde overfaldet vort Land, sneget sig herind som en Tyv om Natten, ikke at være vore Fjender. Det kunde enhver normal Dansker, hvis nationale Instinkter var i Orden, aldrig være i Tvivl om.

Man taler nu om, at Frikorpsfolk kun gjorde, hvad der dengang blev lovliggjort af Regeringen. Ja vel, men hvis vi blot husker tilbage, ved vi, at ved Siden af de officielle Cirkulærer, der kastede et legalt Skær over